

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Rendészettudományi Kar

Közbiztonsági Tanszék

Hallgatói tájékoztató:
Közlekedésrendészeti ismeretek
c. tantárgyból

1. **A tantárgy kódja:** RKBTB19
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közlekedésrendészeti ismeretek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Special Studies in Traffic Policing
4. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** rendészeti igazgatási szak / közlekedésrendészeti szakirány
5. **A tanórák száma (előadás+gyakorlat)**
 - 5.1. össz óraszám: 60
 - 5.1.1. Nappali munkarend: 30+30
 - 5.1.2. Levelező munkarend: 10+10
 - 5.2. heti óraszám nappali munkarend: 4
6. **Kreditérték:** 3 kredit
7. **A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** 2. félév
8. **Az oktatás nyelve:** magyar
9. **Előtanulmányi kötelezettségek:** előtanulmányi kötelezettség nincs
10. **A tantárgyfelelős kar/tanszék/szakcsoport (intézet) neve:** Rendészettudományi Kar / Közbiztonsági Tanszék
11. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Mészáros Gábor r. alezredes tanársegéd
12. **A tantárgy oktatói:** Dr. Major Róbert PhD r. ezredes egyetemi docens, Mészáros Gábor r. alezredes tanársegéd, Felföldi Péter tanár
13. **A tantárgy szakmai tartalma:** A közlekedésrendészeti szakirány hallgatói ismerjék meg a közlekedés sajátosságait, ágazatait, az ágazatok jellemzőit. Legyenek tisztában a közlekedéspolitika fogalmával, céljával. Ismerjék meg a baleset megelőzési tevékenység rendszerét, Magyarország közlekedésbiztonsági helyzetét és a balesetelemzéséből adódó súlyponti feladatokat.

A közlekedésrendészeti szakirányos hallgatók sajátítsák el a rendőrség közlekedésbiztonsági tevékenységének jogi hátterét, a közúti közlekedés rendőri feladatait. Ismerjék meg az állampolgárok elvárásait, a baleset megelőzési tevékenység prioritásait, legyenek tisztában az integrált közlekedésbiztonsági munka követelményével.

Továbbá közlekedés biztonságos hátterét megalapozó jogi szabályozás lényegének megismertetése, ami lehetővé teszi az egyes részletszabályok hierarchikus rendszerének megértését. A közlekedési jog, mint funkcionális jogág különös rendelkezéseinek elsajátítása.

14. **A tantárgy tananyagának leírása: (tematika)**

I. Bevezetés a közlekedési ismeretekbe

- 1.téma: A közlekedés és sajátosságai, ágazatai
A közlekedés definíciója, az egyes ágazatok jellemzői.
2. téma: A közúti közlekedés feladata és elemei.
A közúti közlekedési rendszer elemei, jogszabályi háttér.
3. téma: Társadalmi, politikai, gazdasági kihívások és a közlekedéspolitika
A közlekedés politika előzményei, kihívásai, célkitűzései. A közlekedés fejlődésének előrejelzése.
4. téma: Magyarország közlekedésbiztonsági helyzete.
Magyarország közlekedésbiztonsági helyzete a statisztikai adatok tükrében, a baleset elemzéséből adódó súlyponti feladatok.
5. téma: A közlekedésbiztonsági elemzés.
A baleseti góckutatás és a baleseti okkutatás.
6. téma: A baleset megelőzés rendszere.
A közlekedési felvilágosítás és nevelés, a kritikus baleseti helyek megszüntetése és a közúti ellenőrzés.

II. Közlekedésrendészeti szakismeretek

1. téma: A rendőrség közlekedésbiztonsági tevékenysége
A tevékenység tartalma, általános jogszabályi háttér, a közúti közlekedés rendőri feladatai. A polgárok elvárásai, prioritások.
2. téma: A rendőrségi baleseti okkutatás
A közlekedési balesetek okai, az okkutatás területei.
3. téma: Szolgálati gépkocsik baleseteik és megelőzésük
A szolgálati gépjárművek baleseteinek okai, jellemzői. Prevenciós lehetőségek.
- 4.téma: A közlekedésrendészet szervezeti felépítése
Az ORFK közlekedésrendészeti szervének felépítése, a közlekedési szolgálatok feladatai. Az Országos Balesetmegelőzési Bizottság, együttműködés társhatóságokkal.

III. Vízi és légirendészet

1. téma: Vízirendészeti ismeretek
 - 1.1. téma: A polgári vízi közlekedésre vonatkozó szabályok.
A vízi közlekedés szabályozása, specialitások a személy- és teherszállításban.
Nemzetközi kitekintés - nemzetközi egyezmények.
 - 1.2. téma: A vízirendészeti szervek felépítése, feladata, hatásköre, tevékenysége
 - 1.3. téma: A polgári vízi közlekedés baleset helyszínelésének speciális feladatai.
A vízi balesetek vizsgálatának specialitásai - eljárásjogi eltérések és azonosságok a közlekedési baleset vizsgálatában.
2. téma: Légirendészeti ismeretek
 - 2.1. téma: A polgári légi közlekedésre vonatkozó szabályok.
Nemzetközi és hazai szabályozás, sport-, a magánrepülőgépek használata, polgári repülőterek biztonsága, védelme.
 - 2.2. téma: A polgári légi közlekedés irányításának speciális feladatai.
A közlekedési ágazat speciális szabályai - a rendőrség szerepe az ellenőrzésben.
A légirendészeti parancsnokság felépítése, feladata, hatásköre.
 - 2.3. téma: A polgári légi közlekedés baleset helyszínelésének speciális feladatai.

A légi balesetek vizsgálatának kiemelt fontossága, a nyombiztosítás, a bizonyítás, a szakértők szerepe.

IV. Közlekedési jog

1. téma: Közlekedési jog – alapismeretek

1.1. téma: A közúti közlekedés jogi szabályai.

Általános áttekintés. A jogrendszer és kapcsolata más jogterületekhez. A különféle normák hierarchiája. A közlekedési jog alkotmányjogi alapjai. A legfontosabb törvények és előírások tartalma és jelentősége, ide értve a nemzetközi megállapodásokat és EU-előírásokat.

1.2. téma: A közúti közlekedés és a közúti közlekedés térségének útjogi, közlekedésjogi megközelítése.

Az útjog és a közlekedési jog szakmai és térbeli alkalmazási lehetőségeinek elhatárolása.

1.3. téma: A járművekre vonatkozó jogi szabályok

Közlekedésben résztvevő járművekre vonatkozó műszaki előírások, a forgalomban való részvétel feltétel rendszere.

1.4 téma: A közlekedő ember

A járművezetőkre és a gyalogosokra, valamint az utasokra vonatkozó jogszabályok

1.5. téma: Közlekedéstervezés és forgalomtechnika.

A közúti közlekedésben a tervezéskor a jogi előírások fontossága. A forgalomtechnikával szembeni aktuális elvárások, az érvényes előírások.

1.6. téma: A közlekedéstervezés speciális problémái, különös tekintettel a fokozott környezeti és biztonság tudatra.

A közúti közlekedés rendszerének tervezéséhez kapcsolódó környezeti körülmények, hatások. A közlekedésben résztvevők biztonságérzetének fontossága, kialakítása.

1.7. téma: A közlekedési jog Európai Unió szabályozása.

A közúti közlekedés rendjének jogi szabályozása Magyarországon és az Európai Unió más tagállamaiban.

2. téma: Közlekedési jog szakismeretek

2.1. téma: Jogelméleti-jogdogmatikai alapvetések.

A közlekedési büntetőjog specialitásai a jogdogmatika alapkérdéseiben. A bűnösség, a szándékosság és gondatlanság jellemző vonásai a törvényi tényállások vonatkozásában.

2.2. téma: A közlekedési büntetőjog speciális vonásai.

A Btk. XXII. fejezetében tárgyalt egyes közlekedési jogesetek bűnösségi oldalainak összehasonlítása az elkövetési magatartások tekintetében egymással és más bűncselekményekkel.

2.3. téma: Speciális elhatárolási kérdések a magyar közlekedési büntetőjogban

2.4 téma: Eljárásjogi szabályozások speciális szempontjai.

A közlekedési bűncselekmények vizsgálatának sajátos vonásai.

2.5. téma: A szabálysértési jog közlekedési specialitásai.

A forgalomellenőrzés, intézkedés sajátos vonásai a végrehajtásban. Az intézkedési alapelvek alkalmazása a jogsértések visszaszorításában.

2.6. téma: Belső szabályozások, nemzetközi elvek.

A közlekedési jog komplex szabályozása, összehasonlítva más európai országok szabályozásával.

2.7. téma: A Kuria döntései.

A határozatokban leírt jogesetek megtárgyalása, a tapasztalatok levonása - azok alkalmazása a parancsnoki és vizsgálati munkában.

- 15. Kompetenciák leírása:** A hallgató megismeri, elsajátítja azokat a közlekedési alapfogalmakat, szakkifejezéseket, szabályozási keretrendszert, szervezetrendszert, amelyek megalapozzák az egyes szakmai tantárgyak tananyagának megértését, feldolgozását.

A közlekedésrendészeti szakirányos hallgatók lépesek lesznek a rendőrséget érintő közlekedésbiztonsági területhez kapcsolódó jogi szabályok értelmezésére és alkalmazására, a közúti közlekedés rendőri feladatainak készség szintű megoldására. Ismerni fogják az állampolgárok elvárásait, a baleset megelőzési tevékenység prioritásait, tisztában lesznek az integrált közlekedésbiztonsági munka követelményével.

A hallgató alkalmas lesz a közlekedési jog rendelkezéseinek alkalmazására, különösen a közlekedési bűncselekményeket és szabálysértéseket követő eljárások lefolytatására.

16. Évközi tanulmányi követelmények, az aláírás megadásának feltételei:

16.1. A félév végi aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon való jelenlét és a zárthelyi dolgozatok eredményes megírása.

16.2. A meg nem írt, vagy sikertelen zárthelyi dolgozatot az oktató által megadott pót zárthelyi időpontban lehet javítani. A pót zárthelyi eredménytelensége esetén az adott témakörökből a szorgalmi időszak vége előtti ötödik napig a hallgató szóbeli beszámolót tehet.

17. Az értékelés módszere: Kollokvium (K), ötfokozatú értékelés

18. Vizsgakövetelmények: A kollokvium írásbeli, és szóbeli részből áll, az elégséges eredményhez mindkét részből 60%-os eredményt kell elérni.

19. Irodalomjegyzék:

19.1. Kötelező irodalom:

19.1.1. Major Róbert: Közlekedésrendészet, egyetemi tankönyv Budapest: NKE 2016. (ISBN: 978-615-5527-88-3)

19.2. Ajánlott irodalom:

19.2.1. Az Európai Közösségek Bizottsága által elfogadott és megjelenített Fehér Könyv: Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé, Brüsszel, 2011. 3. 28. COM(2011)144.

Egyéb információk: -

Mészáros Gábor r. alezredes
tanársegéd sk.
tantárgyfelelős